

157**UCHWAŁA Nr 134 RADY MINISTRÓW**

z dnia 28 czerwca 1982 r.

w sprawie dysponowania przez przedsiębiorstwa państwowe częścią wpływów dewizowych ze zrealizowanej sprzedaży towarów i usług w eksporcie.

Na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 54) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne.**

§ 1. 1. Uchwała określa zasady ustalania wysokości oraz sposób dysponowania częścią wpływów de-

wizowych w walutach wymiennalnych, uzyskanych przez przedsiębiorstwa państwowe prowadzące gospodarkę finansową na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 54) ze sprzedaży towarów i usług na eksport.

2. Uchwała nie dotyczy państwowych przedsiębiorstw:

- 1) prowadzących działalność w zakresie eksportu dóbr i usług kulturalnych, których organem założycielskim jest Minister Kultury i Sztuki,
- 2) prowadzących działalność w zakresie eksportu budownictwa i kompletnych obiektów,
- 3) handlu zagranicznego, utworzonych przez Ministra Handlu Zagranicznego, z wyjątkiem dokonywanych przez te przedsiębiorstwa transakcji reeksportowych i towarowo-walutowych oraz tych wypadków, gdy przedsiębiorstwo handlu zagranicznego jest reprezentantem producentów towarów lub usług na eksport.

§ 2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) przedsiębiorstwie, rozumie się przez to przedsiębiorstwo państwowe,
- 2) odpisie dewizowym, rozumie się przez to środki dewizowe pochodzące z części wpływów w walutach wymiennalnych ze sprzedaży na eksport towarów i usług, wytworzonych przez przedsiębiorstwo,
- 3) wpływie walut wymiennalnych, rozumie się przez to również wpływ walut clearingowych w rozliczeniach z państwami zaliczonymi do II obszaru płatniczego, jak również należności z transakcji uznanych przez Ministra Handlu Zagranicznego za równorzędne,
- 4) rachunku odpisu dewizowego, rozumie się przez to wyodrębniony rachunek przedsiębiorstwa, prowadzony w banku krajowym, na którym gromadzone są odpisy dewizowe,
- 5) banku krajowym, rozumie się przez to bank wskazany przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego po zasięgnięciu opinii Rady Banków.

Rozdział 2

Odpisy dewizowe z tytułu eksportu towarów i usług.

§ 3. Odpisy dewizowe stanowią dla przedsiębiorstw główne źródło finansowania zakupów z importu za waluty wymiennalne.

§ 4. 1. Podstawą odpisu dewizowego jest faktyczny wpływ walut wymiennalnych z eksportu towarów i usług sprowadzony do bazy fob port polski lub franco granica polska. Wpływ ten pomniejsza się o kwoty przeznaczone na spłatę kredytów dewizowych zgodnie z umową zawartą z bankiem krajowym.

2. Odpisu dewizowego nie dokonuje się od wpływów z tytułu zaliczek otrzymanych od kontrahentów zagranicznych, gromadzonych na rachunkach funduszu zaliczek eksportowych prowadzonych w banku krajowym, a przeznaczonych na import kompletny dla produkcji eksportowej.

3. Podstawą odpisów dewizowych dla przedsiębiorstw transportowych, przedsiębiorstw gospodarki rybnej oraz państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” są:

- 1) wpływy w walutach wymiennalnych od kontrahentów zagranicznych,
- 2) wartość usług przewozowych ustalona na podstawie faktur przewoźników, wykonanych na rzecz przedsiębiorstw eksportowo-importowych utworzonych przez Ministra Handlu Zagranicznego oraz przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w za-

kresie handlu zagranicznego na podstawie koncesji nadanej przez Ministra Handlu Zagranicznego.

§ 5. 1. Maksymalna stawka odpisu dewizowego nie może przekroczyć 50% wpływów w walutach wymiennalnych z eksportu towarów lub usług, przy czym wysokość stawki dla poszczególnych przedsiębiorstw na dany rok określa Minister Handlu Zagranicznego w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Stawka odpisu dewizowego jest ustalana na wniosek przedsiębiorstwa lub zrzeczenia przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz innego przedsiębiorstwa, upoważnionych na podstawie zawartej umowy z przedsiębiorstwami do dysponowania w ich imieniu rachunkiem odpisu dewizowego.

3. Jeżeli stawka odpisu dewizowego jest ustalona dla zrzeczenia przedsiębiorstw, przedsiębiorstwa handlu zagranicznego lub innego przedsiębiorstwa, nie ustala się indywidualnej stawki odpisu dewizowego dla poszczególnych przedsiębiorstw będących stronami umowy, o której mowa w ust. 2.

4. Jeżeli przedsiębiorstwo dokonuje przemysłowego przerobu usługowego na rzecz kontrahentów zagranicznych, może być ustalona dla niego na cele tego przerobu stawka odpisu dewizowego w wysokości powyżej 50% wpływów z walut wymiennalnych uzyskanych z tytułu tego przerobu.

5. Stawka odpisu dewizowego dla przedsiębiorstw transportowych, przedsiębiorstw gospodarki rybnej i państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” może być wyższa niż 50% podstawy odpisu dewizowego, o której mowa w § 4 ust. 3, i jest ustalana na wniosek przedsiębiorstwa przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego oraz zainteresowanymi ministrami.

§ 6. 1. Wysokość stawki odpisu dewizowego zależy od:

- 1) relacji wartości dostaw z importu za waluty wymiennalne do wartości eksportu, w tym za waluty wymiennalne, osiągniętej w dwóch kolejnych latach poprzedzających rok, na który jest wnioskowana stawka odpisu dewizowego, oraz założeń eksportu i importu na dany rok; do wartości importu nie wlicza się wartości surowców i materiałów pochodzących z zakupów centralnych, rozprowadzanych za pośrednictwem krajowych organizacji obrotu towarowego, jak również zakupów inwestycyjnych realizowanych ze środków centralnych,
- 2) wysokości zaliczek przekazywanych przez kontrahentów zagranicznych na kompletację dostaw eksportowych,
- 3) udziału wartości eksportu, w tym eksportu za waluty wymiennalne, w sprzedaży ogółem przedsiębiorstwa,
- 4) kwot przeznaczonych na spłatę kredytu dewizowego zaciągniętego w banku krajowym.

2. Jeżeli stawki odpisu dewizowego nie można ustalić według zasad określonych w ust. 1, to wysokość tej stawki może być ustalona z uwzględnieniem poziomu średniej importochłonności dla danej branży produkcji lub rodzaju usług.

§ 7. 1. Odpisy dewizowe są gromadzone na wyodrębnionym rachunku przedsiębiorstwa prowadzonym w banku krajowym.

2. Przedsiębiorstwo może przeznaczyć odpisy dewizowe zgromadzone na rachunku na zakup z importu towarów kooperacyjnych, zaopatrzeniowych i części zamiennych oraz usług na cele własnej produkcji i działalności usługowej. W wypadkach uzasadnionych odtworzeniem lub zwiększeniem mocy produkcyjnych, zwłaszcza na cele eksportu, przedsiębiorstwo może przeznaczyć nagromadzone środki również na sfinansowanie importu maszyn i urządzeń.

3. Przedsiębiorstwa, o których mowa w § 4 ust. 3, mogą przeznaczyć odpisy dewizowe zgromadzone na rachunku na spłatę kredytów dewizowych, pokrycie wydatków związanych z działalnością eksploatacyjną i akwizycyjną, a także zakup niezbędnych maszyn i urządzeń oraz wyposażenia technicznego.

4. Przedsiębiorstwo może odstąpić część odpisów dewizowych swoim kooperantom i innym jednostkom współdziałającym w realizacji, produkcji eksportowej.

5. Kooperanci i inne jednostki współdziałające w realizacji produkcji eksportowej mogą gromadzić uzyskane środki dewizowe, o których mowa w ust. 3, na rachunkach w banku krajowym.

6. Odpisy dewizowe nie wykorzystane na koniec danego roku pozostają do wykorzystania w latach następnych.

7. Upoważnia się Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrami Handlu Zagranicznego i Handlu Wewnętrznego i Usług oraz Prezesem Narodowego Banku Polskiego do uregulowania zasad dysponowania przez przedsiębiorstwa środkami dewizowymi z tytułu realizacji eksportu wewnętrznego.

§ 8. 1. Środki dewizowe na pokrycie wypłat dokonywanych w ramach odpisów dewizowych są wydzielane w planach bilansu płatniczego oraz uwzględniane przy centralnym podziale środków na import.

2. Środki dewizowe na pokrycie odpisów dewizowych, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 2, obciążają wpływy dewizowe przedsiębiorstw dokonujących eksportu towarów, a w wypadku importu — obciążają odpisy dewizowe przedsiębiorstw importujących lub są przydzielane zgodnie z obowiązującym trybem nabywania i wykorzystania środków dewizowych przez przedsiębiorstwa.

3. Odpisy dewizowe nie mogą być przeznaczane na finansowanie wydatków akwizycyjnych przedsiębiorstw, a w szczególności na pokrywanie dewizowych kosztów podróży służbowych, utrzymywania przedstawicielstw za granicą itp., chyba że przepisy uchwały stanowią inaczej.

Rozdział 3

Odpisy dewizowe z tytułu transakcji reeksportowych i towarowo-walutowych.

§ 9. 1. Podstawą odpisu dewizowego dla przedsiębiorstw dokonujących transakcji reeksportowych i towarowo-walutowych jest uzyskana nadwyżka wpływów w walutach wymiennalnych z tych transakcji nad kosztami dewizowymi związanymi z ich realizacją.

2. Stawkę odpisu dewizowego ustala na wniosek przedsiębiorstwa Minister Handlu Zagranicznego w wysokości do 50% nadwyżki wpływów w walutach wymiennalnych, o której mowa w ust. 1.

§ 10. Przedsiębiorstwo może przeznaczyć środki zgromadzone na rachunku odpisu dewizowego z tytułu transakcji reeksportowych i towarowo-walutowych na finansowanie tego rodzaju transakcji oraz finansowanie produkcji eksportowej.

Rozdział 4

Odpisy dewizowe z tytułu turystyki.

§ 11. 1. Przedsiębiorstwo turystyczne może dysponować odpisami dewizowymi od wpływów w walutach wymiennalnych proporcjonalnie do wartości dewizowej zrealizowanych przez siebie usług opłaconych przez cudzoziemców w walutach wymiennalnych lub w złotych pochodzących z udokumentowanej wymiany tych walut, w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Przedsiębiorstwo może odstąpić część przysługujących mu odpisów dewizowych jednostkom współpracującym w świadczeniu usług cudzoziemcom.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 12. 1. Do przedsiębiorstw, o których mowa w § 1, nie stosuje się przepisów dotyczących zasad tworzenia, naliczania i wykorzystywania funduszy dewizowych oraz przepisów uprawniających do korzystania z części wpływów dewizowych z tytułu eksportu towarów i usług, z wyjątkiem przepisów uchwały nr 199 Rady Ministrów z dnia 11 września 1981 r. w sprawie środków zapewnających zwiększenie wydobycia węgla kamiennego oraz innych surowców wydobywanych w kopalniach głębinowych oraz przepisów dotyczących finansowania pozaplanowanych zakupów za granicą statków morskich i ich wyposażenia.

2. Z dniem 1 lipca 1982 r. ulegają likwidacji rachunki funduszy dewizowych oraz rachunki walutowe, tworzone na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem:

- 1) rachunków normatywnych odpisów dewizowych, utworzonych na podstawie przepisów wykonawczych do uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1980 r. o narodowym planie społeczno-gospodarczym na 1981 r.,
- 2) rachunków odpisów dewizowych, utworzonych na podstawie przepisów wykonawczych do uchwały nr 243 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw państwowych w 1982 r. (Monitor Polski z 1981 r. Nr 32, poz. 287 i z 1982 r. Nr 7, poz. 40) i uchwały nr 278 Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie funkcjonowania gospodarki w okresie stanu wojennego (Monitor Polski z 1982 r. Nr 1, poz. 1),
- 3) rachunków dewizowych lub walutowych prowadzonych w banku krajowym na podstawie indywidualnych zezwoleń Ministra Finansów.

3. Rachunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, stają się w rozumieniu uchwały rachunkami utworzonymi na jej podstawie

4. Środki dewizowe zgromadzone lub zapisane na rachunkach, o których mowa w ust. 2 pkt 3, podlegają przekazaniu na rachunki odpisów dewizowych tworzonych na podstawie uchwały.

§ 13. Ustalone dla przedsiębiorstw na podstawie przepisów, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 2, stawki

oraz zasady naliczania odpisów dewizowych pozostają w mocy do końca 1982 r.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1982 r.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii *W. Jaruzelski*